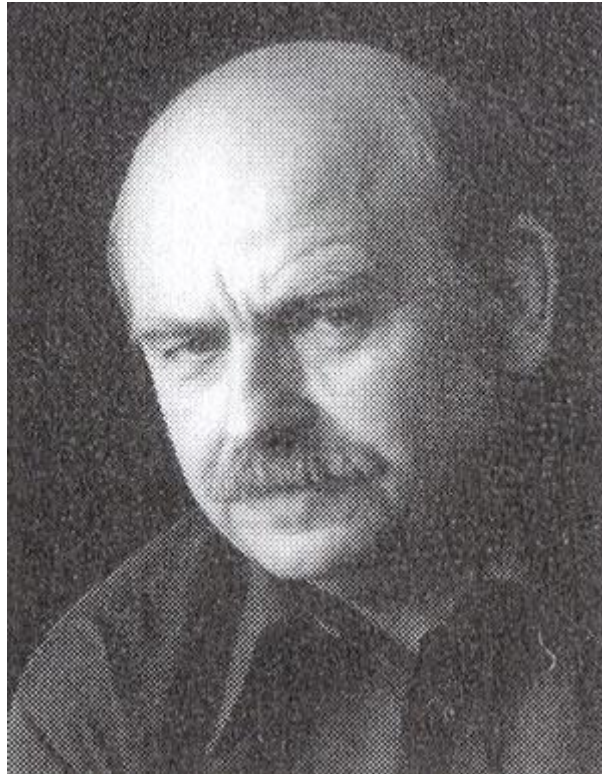

Ivan Králík
DUŠEHRADY II.
• 14. 12. 2004 – 31. 1. 2005 •

Ivan Králík studoval na Střední umělecko-průmyslové škole V. Hollara v Praze v letech 1957 - 1961. Okolnost, že rané lidské i umělecké dospívání, kdy se vytvářejí předpoklady jakéhosi osobního výtvarného instinktu, prožil na počátku 60. let, byla pro Ivana Králíka šťastná. Po letech umělého zapomínání na osudy moderního umění, na možnosti tvůrčí obrazotvornosti, fantazie, poetické nadsázky i bojového výrazu, došlo vlastně současně k rehabilitaci uměleckých směrů a to impressionismem počínaje a surrealismem konče. A nejen to. Zároveň rychle pronikaly informace o uměleckém vývoji ve světě po roce 1945. Pro Králíkovu generaci to byla léta poznávání s objevováním nového duchovního životního prostoru. Bylo třeba rychle prozkoumat formy a sdělovací schopnosti předválečných -ismů a popravdě řečeno se v té chvíli prožívala jejich nová aktuálnost. Vnitřní založení a osobní výtvarné sklony vedly Králíka rychle k formám, vycházejícím ze surrealismu. Zachovala se řada kreseb, na nichž formoval figury, věci a přírodní prvky do protáhlých nebo v jakémsi plynulém pohybu se prolínajících, fantazijních tvarů. Vzpomněli bychom si asi vzdáleně například na Salvatora Dalího a v českém prostředí bychom mohli hledat vztahy k lyrickému surrealismu v díle Františka Muziky, Aloise Wachsmanna či raného Vojtěcha Tittelbacha. Pro další vývoj Ivana Králíka se nejvýznamějším ziskem z této prvotní fáze jeho

tvorby ukázal zřejmý cit pro významotvornou a tvárnou roli volně plynoucí linie. Vztah k dílu Hanse Arpa a André Massona, autorům, také zařazovaným k surrealismu světovému, lze proto vysledovat zejména v pozdější Králíkově tvorbě.

Další osobní vývoj Ivana Králíka směřoval k postupnému zredukování zobrazovací funkce díla a k potlačení "literárních" obsahů. Vyvinul si osobitý a nezaměnitelný výtvarný "rukopis". Ten známe zejména z jeho zralé tvorby po roce 1980. Uplatnil ho jednak v reliefních obrazech a jednak v trojrozměrných objektech. Dřívější vizuální objemovost rozeznatelných předmětů transformoval v prvním případě do obrazu, jehož roviny vystupují hmatatelně, v jakýchsi prolínajících se vrstvách, ze základní plochy. Ve druhém případě ve volně stojícím prostorovém objektu. V reliefních obrazech je vlastní obsah díla spojen především s významy, které asociuje "organická" linie, která volně probíhá po hranicích tvarů, klikatí se a prostupuje jednotlivými skladebnými "vrstvami" reliéfu. Tato linie má ideu stálého pohybu a jakési růstové energie a tak vlastně reprezentuje něco z našeho chápání a vnímání světa. Zároveň evokuje jakési vynořování a vzápětí unikání myšlenek a v tom je blízká snovým či podvědomým procesům v analogii se surrealismem. Plastické cítění, v němž se kondensuje vitální pocit životní síly, vyžadoval vyřešení jiného výtvarného zadání. Tím byl problém metamorfozy tvarů, původně reálných, do "deformovaných", navzájem se prostupujících objemů. Tak vznikla řada soch - objektů, nazývaných Hlavy. Kdybychom chtěli odhalit hlubší zdroj fascinace Ivana Králíka intuitivně přikazovaným přetvářením reálných tvarů do dynamické soustavy prostupujících se forem, mohli bychom se vrátit právě do onoho objevování "nových prostorů" poznání na počátku 60. let. Tehdy měla takřka jakákoli deformace "realistického" tvaru silný poetický náboj. Byla zdrojem prožitku životního elánu a osvobození a něco z tohoto životního pocitu mladé generace šedesátých let tu ožívá. Vedle toho je možné pocítit radost z evokace nečekaných významů, protože Králík zachovává, i když malou, tak zvanou ikonickou podobu či stopu s realitou. Na ose mezi naší vzpomínkou na tuto známou realitu a její výtvarnou "deformací" neboli znakem, vzniká celý vějíř asociací od nichž pak vede cesta k vlastnímu, nesdělitelnému, uměleckému poznání. K emotivnímu účinku Králíkových reliefních obrazů i trojrozměrných objektů, který má dosah i do škály významů, velikou měrou přispívá jejich ozvláštňující povrchová úprava a barevnost. Z technologického hlediska je pozoruhodné, že vše, všechny tyto prostorově-geometrické zborčené plochy, je vytvořeno z papíru. Základní tvar je pak polepen množstvím útržků barevného papíru, se stejnou barvou a stejným vzorem grafického potisku. Obraz či objekt pak dostává jedinečnou lokální barevnost, která je vybrána tak, aby umocnila jeho charakter.

Závažnou interpretaci nabízí viditelná dualita ve stavbě díla. Zmínili jsme se o dynamismu probíhající, formotvorné linie a prolínajících se objemových dílů Králíkových obrazů a objektů. V nich se kromě stálého pohybu skrývá i určitá hravost. Přesto je celek díla stavebně sevřen, působí harmonicky klidně a má vysokou míru monumentality bez ohledu na formát. Je tu tak projeven protiklad jakési individuální svobody a nadosobního řádu, který má svou "šifru" v každém jednotlivém díle. Protože nikdy nezvítězí jeden princip nad druhým, je v nich obsažen projev jakoby věčného zákona.

Výběr z výstav:

1966 Slupsk /Polsko/
1966 Kozsalin /Polsko/
1967 Praha
1969 Praha
1970 Praha
1990 Krefeld /SRN/
1995 Mělník
1996 Kolín
1996 Praha
1997 Kolín
1997 Praha
1997 Praha
1997 Jičín
1998 Karlovy Vary

1998 Teplice
1999 Vysoké Mýto
1999 Příbram
1999 Tábor
1999 Vlašim
1999 Praha
1999 Mladá Boleslav
1999 Praha
2000 České Budějovice
2000 Kámen
2000 Kötzing /SRN/
2000 Praha
2000 Praha
2001 Brémy

2002 Tábor
2002 Audabiac /Francie/
2003 Praha
2003 Audabiac
2003 Praha
2003 Praha
2003 Praha
2003 Praha
2004 Kolín
2004 Mělník
2004 Praha
2004 Praha
2004 Praha
2004 Lidice
2004 Praha

